

МЕТОДИ ОПТИМІЗАЦІЇ ГРОШОВИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Лисьонкова Н.М.,

канд. економ. наук, доцент

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

Спринчак Т.В.,

магістр

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

Однією з важливих умов стабільного розвитку та конкурентоспроможного позиціонування підприємств на ринку є підвищення ефективності управління грошовими потоками. Наявність у підприємства коштів нерідко пов'язують із його прибутковістю, але оскільки матеріальні та грошові потоки не завжди збігаються в часі, виникають відомі парадокси: грошей у підприємства немає, але є прибуток чи немає прибутку, але є гроші. На цей феномен вчені звернули увагу ще в середині XIX століття. Тому зацікавленість теорією управління грошовими потоками стала виявлятися порівняно недавно, коли наведений вище економічний парадокс стали розглядати як об'єкт наукового дослідження. Концепція «управління грошовими потоками» є обов'язковою і невід'ємною частиною фінансового менеджменту, що реалізується у межах фінансової політики, тому вона розглядається вченими та практиками як загальна ідеологія, якої необхідно дотримуватись для досягнення загальноекономічної мети господарювання [1].

Грошові активи відносяться до операційного обороту бізнесу та його здатності приносити дохід. Основною метою формування активів підприємства є виявлення і задоволення потреби в них для забезпечення операційного процесу [2].

Управління грошовими активами — це процес розуміння та оптимізації кількості грошей, готівкових та безготівкових, що входять та виходять із бізнесу, який веде підприємство. Позитивний грошовий потік означає, що надходить більше грошей, ніж йде, а негативний грошовий потік означає, що обсяг надходжень менше, ніж необхідно корпорації для покриття витрат. Можна виділити ряд ознак, які свідчать про те, що управління грошовими активами підприємства потребує перегляду та термінової оптимізації: неповне виконання бізнес-плану; збільшення кількості днів кредиторської заборгованості; підвищений контроль із боку ключових зацікавлених сторін, стейкхолдерів чи фінансистів; обмежені грошові резерви чи резерви оборотного капіталу; обмежена видимість поточних показників оборотного капіталу та прогнозованих грошових потоків. У разі прояви та ідентифікації зазначених ознак, підприємству необхідно провести аналіз руху коштів і використовувати різні прийоми для прогнозування майбутніх потоків, щоб мати можливість зробити необхідні кроки, які дозволять запобігти майбутнім проблемам з платоспроможністю та

стійкістю.

Ефективне управління грошовими активами підприємства передбачає реалізацію наступних взаємозалежних кроків. По-перше, використання спеціалізованих бухгалтерських програм, які мають вбудовані функції звітності та спрощують аналіз грошових потоків. Починати слід з вивчення поточних звітів про рух грошових коштів, потім необхідно перейти до сценарного моделювання, в рамках якого задається ряд питань «що-якщо». Аналізуючи якомога більше сценаріїв, підприємство може визначити та виділити найбільш ризиковані сфери діяльності. Другим кроком в управлінні грошовими активами є розробка та використання стратегій, що дозволять підтримувати адекватний грошовий потік для корпорації. Одна з найкорисніших стратегій для сучасного бізнесу — скоротити період конвертації грошового потоку, щоб виробнича діяльність могла приносити прибуток як найшвидше. По-третє, скорочення видатків. Бухгалтерія повинна по можливості ретельно перевірити та проаналізувати усі витрати. Щоб ефективно використати грошовий потік, необхідно відмовитися від непотрібних витрат. Крім того, слід посилити фінансову дисципліну, щоб всі платежі відбувалися без штрафів за прострочення. Також підприємству слід проаналізувати капітальні витрати. Наприклад, ремонт обладнання замість його заміни може зменшити тиск на відтік коштів. По-четверте, використання різних технологій та прийомів фінансування великих замовлень. Замість того, щоб оплачувати великі покупки безпосередньо, підприємство може скористатися кредитною лінією. Фінансування великих замовлень через кредиторів, особливо з низькою відсотковою ставкою, може сприяти збільшенню грошового потоку. Це також допомагає скоротити складські запаси без шкоди для бізнесу. По-п'яте, забезпечення передбачуваності припливу коштів. Для оптимального управління грошовими коштами їх приплив має бути своєчасним та передбачуваним. Для цього важливо виставляти вчасно рахунки та отримувати за них оплату якнайшвидше. Надання знижок та заохочень клієнтам за ранню оплату – один із способів підвищити ефективність управління грошовими потоками.

Отже, управління грошовими активами підприємства є головною складовою для організації обороту коштів, визначення пріоритетних напрямів і видів грошових потоків, характеру формування та використання фінансових ресурсів, які забезпечують стабільний загальний економічний розвиток.

Список літератури

1 Федулова Л. І. Сучасні концепції менеджменту: навч. Посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 536 с.

2 Момот Т.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури. 2011. 712 с.